

SPROGSTART 3-6 ÅR

Trin-for-trin

Det er min frugt! af Anuska Allepuz (2018)

Tema: Samarbejde

Billedbogen *Det er min frugt!* er valgt, da temaet samarbejde i høj grad er et tema, som børn i børnehavealderen får kendskab til. Litteraturen kan gennem ord, billeder, leg og samtale være medvirkende til, at børnene får udvidet deres begreb om samarbejde, og hvad det at arbejde sammen om noget kan føre til.

Sprogligt fokus: Lydlig opmærksomhed, ordforråd, skriftsproglige kompetencer og narrative kompetencer.

Det finder du i sprogstartsposen

- Trin-for-trinmanualen til sprogstartsposen
- Billedbog: *Det er min frugt!* af Anuska Allepuz
- A3-kopi af bogen
- Ark: Fokusord, sproglege
- Kort til billedbogssnak
- Konkreter: Banan, ananas, kiwi, mango, kokosnød
- Fotos: Jungle, banan, ananas, kiwi, mango, kokosnød
- Fotos til sprogleg (5 bananer, 5 ananas og 5 kokosnødder)
- 3 frugtposer til sprogleg

Ting og sager, du selv skal finde

- Posen med læringsmaterialer
- Gå evt. i køkkenet og find nogle af de frugter, som er med i billedbogen

Sprogstartsmaterialerne må kun bruges under opsyn af en voksen.

Ugens indhold

Dag 1:

Højtlesning og fokusord for alle børn i gruppen, ca. 18 børn.

Tid: ca. 30 minutter.

Dag 2:

Guidet læsning og billedbogssnak. Børnene deles i tre grupper efter dit kendskab til børnene.

Tid: Tre gange ca. 30 minutter.

Dag 3:

Fælles oplæsning og sproglege. Børnene deles i to grupper efter dit kendskab til børnene. Tid: To gange ca. 30 minutter.

SPROGSTART 3-6 ÅR

Dag 1 – *Det er min frugt!*

Det finder du i sprogstartsposen

- *Trin-for-trin* manualen til sprogstartsposen
- Billedbog: *Det er min frugt!* af Anuska Allepuz
- A3-kopi af bogen
- Ark: Fokusord
- Konkreter: Banan, ananas, kiwi, mango, kokosnød
- Fotos: Jungle, banan, ananas, kiwi, mango, kokosnød i A4-format

Ting og sager, du selv skal finde

- Gå evt. i køkkenet og find nogle af de frugter, som er med i billedbogen

Det skal du gøre!

Syng første vers af *Sprogstartssangen*.

Vis billedbogen. Tal om forsiden og bagsiden, om forfatteren og illustrationen. Fortæl om bogens ryg. Hvad mon billedbogen handler om? Tal om titlen. Hvad hedder billedbogen? Fortæl om forfatter og illustrator. Hvem har skrevet billedbogen? Hvem har lavet billederne? Vis læseretningen og peg på bogstaverne.

Fortæl at i Danmark læser vi fra venstre mod højre og oppefra og ned, og at der findes store og små bogstaver. Find eventuelt forbogstaverne i børnenes navne i billedbogen og tal om de forskellige bogstavets navne, former og lyde.

Fortæl børnene, at i dag skal vi tale om det at arbejde sammen om noget. At samarbejde. Kan I huske dengang vi hjalp hinanden med... Eller da... Kom med konkrete eksempler på, hvordan I har hjulpet hinanden med noget.

Læs billedbogen to gange. Første gang med læseoplevelsen i fokus - og derfor uden afbrydelser. Anden gang taler I om fokusord. Brug billedbogens illustrationer til at understøtte fokusordene og konkrete fra sprogstartsposen til visualisering af bogen. Sæt en bevægelse på ordet, når det er muligt.

Syng sidste vers af *Sprogstartssangen*.

Læringsstigen

Gør-det-sværeste-strategi

Forudsige: Hvorfor mon elefanterne vil have fat i frugten?

Generalisere: Kan du nævne andre dyr, der bor i en jungle?

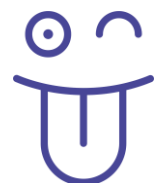
Argumentere: Hvorfor er det godt at kunne samarbejde?

Gør-det-nemmere-strategi

Giv svaret: I junglen bor de vilde dyr. Er det vilde dyr eller bondegårdsdyr, der bor i en jungle?

Hjælpes ad: Hvor mange elefanter er der på billedet? Hvis du peger, så tæller vi sammen.

Begrænse valg: Hvad er det her for nogle dyr? Er det elefanter eller mus?

SPROGSTART 3-6 ÅR

Dag 2 – *Det er min frugt!*

Det finder du i sprogstartsposen

- *Trin-for-trin*manualen til sprogstartsposen
- Billedbog: *Det er min frugt!* af Anuska Allepuz
- A3-kopi af bogen
- Kort til billedbogssnak
- Konkreter: Banan, ananas, kiwi, mango, kokosnød
- Fotos: Jungle, banan, ananas, kiwi, mango, kokosnød

Ting og sager, du selv skal finde

- Gå evt. i køkkenet og find nogle af de frugter, som er med i billedbogen

Det skal du gøre!

Syng første vers af *Sprogstartssangen*.

Vis billedbogen. Tal om billedbogen. Spørg børnene om de kan huske, hvad billedbogen handler om.

Fortæl børnene, at i dag skal vi tale om det at arbejde sammen. Om at samarbejde. Kan I huske, hvem der arbejder sammen i bogen? Hvad er det elefanterne (og musene) gerne vil?

Læs billedbogen og inddrag børnene i genfortælling af billedbogen undervejs.

Billedbogssnak. I sprogstartsposen finder du kort til billedbogssnak. Lad børnene skiftes til at trække et kort og svare på spørgsmålene. Vær opmærksom på, at kortene er inddelt i tre forskellige sværhedsgrader. Lad dit kendskab til børnene afgøre, hvilke kort I bruger.

Brug billedbogens illustrationer samt konkreter fra sprogstartsposen til at understøtte billedbogssnakken.

Syng sidste vers af *Sprogstartssangen*.

Et lille tip

Hånd- og sprogstrategi. *Et ord - en hånd*. En finger for det valgte ord. Fire fingre for fire ord, der beskriver ordet. Fx en elefant, fire ben, hale, to ører og kan trampe.

SPROGSTART 3-6 ÅR

Dag 3 – *Det er min frugt!*

Det finder du i sprogstartsposen

- *Trin-for-trin*manualen til sprogstartsposen
- Billedbog: *Det er min frugt!* af Anuska Allepuz
- A3-kopi af bogen
- Ark: Sproglege
- Konkreter: Banan, ananas, kiwi, mango, kokosnød
- Fotos: Jungle, banan, ananas, kiwi, mango
- Fotos til sprogleg (5 bananer, 5 ananas og 5 kokosnødder)
- 3 frugtposer til sprogleg

Ting og sager, du selv skal finde

- Posen med læringsmaterialer
- Gå evt. i køkkenet og find nogle af de frugter, som er med i billedbogen

Det skal du gøre!

Syng første vers af *Sprogstartssangen*.

Fortæl børnene, at i dag skal vi tale om at arbejde sammen. At samarbejde.

Vis billedbogen. Tal om billedbogen. Spørg børnene om de kan huske, hvad billedbogen handler om. Inddrag børnene i genfortællingen, mens du læser billedbogen højt: Hvem er med i billedbogen? Hvad laver de? Og hvorfor?

Sproglege. Orienter dig i sproglegene og vælg mindst to sproglege, som passer til børnegruppen. Lav gerne flere, hvis I har lyst og ekstra tid. Forbered dig på forhånd på legen. Brug billedbogen som udgangspunkt for sproglegene, da de omhandler billedbogens tema. Legene giver børnene mulighed for at høre, se, gøre og røre ord i nye sammenhænge.

Syng sidste vers af *Sprogstartssangen*.

Litteraturforslag

- Eric Carle: *Den sultne larve Aldrigmæt* (1969/2009)
- Elys Dolan: *Hr. Kanins chokoladefabrik* (2017)
- Jan Mogensen: *Victor Banan* (2008)
- Nicholas Oldman: *En vild vandretur* (2015)
- Ulrik T. Skaftø: *Bæverne ved skovsøen*
- Susanne Strasser: *Så højt oppe* (2017)
- Susanne Strasser: *Så let, så tung* (2017)
- Jakob Martin Strid: *Mimbo Jimbo bygger et fyrtårn* (2015)
- Film *Hvis mormor* (2010) Appen *Filmcentralen/For de yngste*.
- Film *Uro* (2010) Appen *Filmcentralen/For de yngste*.

2019

Fokusord til *Det er min frugt!*

Jungle: Hvad er en jungle? Hvilke dyr, tror I, der lever i en jungle? Er der nogen af jer, der har været i en jungle?

Megavild: Hvad betyder det at være megavild med noget? Hvad er I megavilde med?

Mango: Kender I frugten mango? Hvordan ser den ud? Hvilke farver har den? Udenpå og indeni? Hvilken form har den? Har I smagt en mango?

Knaser: Hvad betyder det, at noget knaser? Kender I noget, der knaser, når man tygger på det?

Kokosnød: Kender I en kokosnød? Hvordan ser den ud? Hvilken farve har den? Udenpå og indeni? Hvilken form har den? Har I smagt en kokosnød?

Knuselsker: Hvad betyder det at knuselske noget eller nogen? Fortæl hvad eller hvem, du knuselsker. Hvem eller hvad knuselsker I?

Kiwi: Kender I frugten kiwi? Hvordan ser den ud? Hvilken farve har den? Udenpå og indeni? Hvilken form har den? Har I smagt kiwi?

Bims: Hvad betyder det at være bims med noget? Hvad er I bims med?

Banan: Kender I frugten banan? Hvordan ser den ud? Hvilken farve har den? Udenpå og indeni? Hvilken form har den? Har I smagt banan?

Allergladest: Hvad betyder det at være allergladest for noget? Hvilke frugter er I allergladest for?

Ananas: Kender I frugten ananas? Hvordan ser den ud? Hvilken farve har den? Udenpå og indeni? Hvilken form har den? Har I smagt ananas?

Eksotisk frugt: Hvad mon ordet eksotisk betyder? Forklar, at når noget er eksotisk kommer det fra et fremmed og fjernt sted. Fx eksotiske dyr og eksotiske frugter. Hvorfor er et æble ikke en eksotisk frugt? Er en ko et eksotisk dyr? Kan I nævne frugter og dyr, der er eksotiske? Fx ananas, mango, elefant, etc.

Puster: Vis, hvordan man puster. Hvornår puster man? Man kan puste sæbebobler, puste et lys ud, etc.

Genial: Hvad tror I, ordet genial betyder? Det samme som smart eller klog. Elefant To får en genial idé. Har I prøvet at få en genial idé?

At smage sødt: Kender I noget, der smager sødt. Smag eventuelt på noget sødt.

Opstigning: Hvad mon ordet opstigning betyder? Det samme som at klatre op.

Utålmodig: Hvad betyder det mon at være utålmodig? Hvad er det modsatte af at være utålmodig? Fortæl, hvornår du er utålmodig. Hvornår er I utålmodige?

Hvad er det her for nogle dyr?
Er det elefanter eller mus?

Hvor mange elefanter er der på billedet?
Hvis du peger, så tæller vi sammen.

Hvor mange mus er der på billedet?
Hvis du peger, så tæller vi sammen.

Hvordan får musene fat i den eksotiske frugt?

Hvem deler musene deres frugt med til sidst?

Hvor blev Elefant Fem af?
Brug illustrationen på det sidste opslag i billedbogen.

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - LET

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - LET

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - LET

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - LET

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - LET

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - LET

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - LET

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - LET

Er det vilde dyr eller bondegårdsdyr,
der bor i en jungle?
Kan du nævne andre dyr, der bor i en
jungle?

Hvilken frugt er Elefant Et megavild
med?

Hvilken frugt knaser Elefant
To, etc.

Hvordan ser den eksotiske frugt ud?
Hvordan tror du, at den smager?

Den er gul og ligner en pære – brug
illustrationen i billedbogen.

Hvem har lyst til at spise den eksotiske
frugt?

Alle elefanter og mus har lyst til at få
fat i den eksotiske frugt.

Hvordan får musene fat i frugten?

De hjælper hinanden.

De samarbejder.

Hvorfor kan elefanten ikke få fat i
frugten?

Vælg selv hvilken elefant.

Hvordan prøver elefanten at få fat i
frugten?

Hvad sker der, da alle elefanterne
løber mod træet og råber: MIN!?

De vælter over hinanden.

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - MELLEM

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - MELLEM

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - MELLEM

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - MELLEM

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - MELLEM

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - MELLEM

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - MELLEM

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - MELLEM

Da musene får fat i den eksotiske frugt, er der nogle af elefanterne, der ser sure ud.

Kan du pege på dem?

Hvorfor tror du, at de bliver sure?

Hvorfor er det godt at kunne samarbejde?

Har I prøvet at have noget, som andre også gerne ville have?

Har du prøvet at dele noget med andre?

Hvad ville du gøre, hvis der var nogen, der ikke ville dele med dig?

Har du prøvet at samarbejde om at løse en opgave?

Prøvet at hjælpe hinanden.

Fx med at bygge en hule, bage en kage eller bygge et højt tårn

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - SVÆR

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - SVÆR

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - SVÆR

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - SVÆR

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - SVÆR

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - SVÆR

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - SVÆR

2019

Billedbogssnak til Det er min frugt! - SVÆR

Sproglege til *Det er min frugt!*

Sproglege

Frugtjagt: Gem fotos af frugter rundt omkring i børnehaven eller på legepladsen. Del børnene i tre hold. Hvert hold går på jagt efter én bestemt frugt, som de putter i frugtposen. Mind børnene om, at det handler om at arbejde sammen om opgaven.

Frugttyv & frugtpoliti: Børnene sidder i en rundkreds. Læg alle fotos af frugterne i midten. Vælg et barn, der skal være frugtpoliti, som går uden for døren. Når barnet er gået ud, vælges én, der skal være frugttyv. Tyven tager et foto af en frugt og gemmer det i lommen eller under trøjen. Alle kalder højt og tydeligt på frugtpolitiet, som kommer ind og først skal gætte hvilken frugt, der mangler. Derefter skal barnet gætte, hvem der er frugttyven. Fx: *Det er kokosnødden, der mangler! Alex er det dig, der har stjålet kokosnødden?*

Sproglege – med digitale læringsmaterialer

Optageklemmer: Indtal på forhånd én kommando pr. Optageklemme: *Alle bananer skal stå på et ben. Alle kiwier skal sætte sig ned. Alle mangoer skal puste*, etc. Lad børnene vælge, hvilken frugt de vil være af dem, du har indtalt på Optageklemmerne. De skal huske, hvilken frugt de er. Lad børnene skiftes til at aktivere lyden på Optageklemmerne og adlyde kommandoen.

Story Sequencer: Syng en bid af sangen *Æblemand* på hvert felt på Story Sequenceren. Lad børnene samarbejde om at få de indsungne sekvenser i rigtig rækkefølge og afspil sangen. Syng eventuelt sangen rigtigt inden I går i gang med at sætte optagelserne i den rigtige rækkefølge.

Endnu flere sproglege - inde & ude

Tag på indkøbstur og køb de forskellige frugter. Mærk, lugt, føl og smag på de forskellige frugter, når I kommer hjem.

Lav en AseMaseBane på legepladsen. Her skal I puste fx bordtennisbolde eller fjer, skubbe fx en cykel og trække fx et dæk med langt reb i. Hep på hinanden!: *Pust, pust, pust!, Skub, skub, skub!, Træk, træk, træk!*

Syng sangen: *Æblemand* om frugterne fra billedbogen.

Leg Kims Leg med de konkrete materialer fra sprogstartsposen.

